

Otázka: Štítná žláza a příštítná tělíska

Předmět: Biologie

Přidal(a): wewerka68

Štítná žláza a příštítná tělíska, hypofunkce a hyperfunkce

Štítná žláza - Glandulae Thyreoidea

- je to párová endokrinní žláza, jejichž oba laloky leží na přední straně krku po stranách štítné chrupavky hrtanu
- laloky jsou spojeny s můstkem
- je to čistá endokrinní žláza
- zdravá je nehmatná
- mikroskopicky je složena z folikulů vyplněných bílkovinným koloidem

Koloid

- obsahuje dva základní hormony **tyroxin** a **tryjódtyronin**
- k tvorbě hormonu je potřeba i jód a (AMK) aminokyseliny, hlavně z potravy (sůl s jódem a ryby)

Funkce štítné žlázy:

- ovlivňuje hormon adenohipofýzy **Tyrotropin, Tyroxin**

Metabolická funkce:

- ovlivňují tvorbu bílkovin
- zvyšuje látkovou výměnu
- zvyšují spotřebu kyslíku ve tkáních

Termoregulace:

- zvyšují tvorbu tepla, zvláště je-li organismus v chladném prostředí

Růstová:

- vývoj a zrání CNS - hlavně v dětství.....

Poruchy:

1. **Endemická** struma - dřív se vyskytovala při nedostatku jódu

2. **Hypofunkce**

- málo hormonů, náchylnost k tloušťnutí,
- zimomřivost, únava, chladná a suchá kůže, světlá kůže
- zpomalený tep (bradykardie), zpomalená řeč
- zácpa
- únava
- zpomalené myšlení, metabolismus

3. **Kretenismus**

- snížení hormonů v dětství

4. **Hyperfunkce**

- hodně hormonů, vystouplé oční bulvy (exoftalmus), zvýšená teplota,
- vysoký TK, zrychlené dýchání,
- kůže červená, zpcená, teplá
- zrychlený metabolismus
- rychlá a zbrklá řeč
- hubnutí, častěji průjem, únava

Léčba:

- doplnění hormonu
- chirurgická léčba

Příštítná tělíska - Glandulae Parathyreoidae

- 4 malé žlázy, velikosti čočky
- leží na horním a dolním pólu štítné žlázy
- produkují **Parathormon** - ten ovlivňuje hladinu vápníku (Ca) a fosforu (P) v krvi
- zvýšený vápník a snížený fosfor

Význam:

- ovlivňuje propustnost
kanálku pro vápník a fosfor
- uvolňování Ca v kostech (z krve do kostí z kosti do krve)
- využití Ca z potravy
- ochrání oční čočku před

Tetanie:

- nedostatek vápníku - křečové stavy,

- počet nedostatečných vzruchů, brnění jazyka, končetin

1. Onemocnění štítné žlázy - ošetřovatelská péče
2. Endokrinní žlázy - maturitní otázka (2)
3. Hormony štítné žlázy a příštítných tělísek - maturitní otázka